De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 8 • nr. 4 • september 2003

3
'Kluizenaar' was drukkerij

6
Zomerfeesten voor Bottendaalse kinderen

4
It takes two

7
Bijzondere Bottendalers

5
Bona Baana

8
Een oproep

Een lange, warme zomer in Bottendaal

Open dag op 13 september

Verhuizing politieteam Oud-Oost

Binnen het 'gebiedsgebonden' werken door de politie streeft zij ernaar zoveel mogelijk gehuisvest te worden in het gebied waarvoor zij verantwoordelijk is. Het eerste team dat daarmee begon was het team Waalsprong, verantwoordelijk voor het gebied gelegen aan de overkant van de Waal. Zij is al enige tijd gehuisvest in het gebouw van de Rabobank in Lent.

Het tweede team van district Stad Nijmegen, uw en ons team Oud-Oost, gaat ook een eigen bureau betrekken. Op vrijdag 12 september aanstaande zullen we ons nieuwe onderkomen in gebruik gaan nemen en wel op het Limosterrein aan de **Gelderselaan 43**. Een locatie, centraal middenin ons bewakingsgebied. Die middag zal het bureau officieel worden overgedragen en geopend in het bijzijn van een aantal genodigden. Rond die datum zal daar nog het nodige over te lezen zijn in onder andere de plaatselijke media.

Daags erna, zaterdag 13 september, zal er voor belangstellenden tijdens een open dag van 11.00 tot 16.00 uur gelegenheid zijn om een kijkje te komen nemen binnen de politiemuren van ons nieuwe bureau. Uiteraard zijn Bottendalers van harte welkom! Aldaar, maar ook daarna in het wijkcentrum Bottendaal, zullen wijkfolders met betrekking tot ons team aanwezig zijn, met daarin de nodige wetenswaardigheden.

De politie is telefonisch bereikbaar op nummer 0900-8844. Via dit nummer kunt u desgewenst ook met ons team worden doorverbonden. Dit telefoonnummer is bedoeld voor 'Geen spoed, wel politie'. In gevallen waarin iedere seconde telt, kunt u van het alarmnummer 1-1-2 gebruik maken. ■

Met vriendelijke groet,
Huub Schuurmans,
netwerker team Oud-Oost

Bottendaal in cijfers

Oppervlakte 38 hectare, waarvan 1% groen en 43 woningen per hectare
Aantal woningen 1.649, waarvan 39% koop en 73% etagebouw
Aantal inwoners 4.174, waarvan 9% in de leeftijd tussen 0 tot 14 jaar, 4% 65 jaar en ouder, 41% alleenwonend en 14% etnische minderheden
Aantal bedrijven 210, in totaal 715 arbeidsplaatsen
Aantal basisscholen 1, 81% van de leerlingen gaat in de eigen wijk naar school
Aantal woninginbraken 28
Aantal verkeersongevallen 117

Bron: gemeente Nijmegen

Toekomst bieb nog onzeker

De beslissing over de eventuele sluiting van de bibliotheek is over de zomer heen getild. De planning is nu dat tijdens de raadsvergadering op 11 september een besluit wordt genomen over de toekomst van de bieb. In de volgende editie van De Zeeheld komen wij hier uiteraard op terug.

KOLOFON

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal verschijnt 6 keer per jaar en wordt huis-aan-huis bezorgd op ca. 2000 adressen.

Redactie:
Karin Albers, Lia Geelen, Jozé van den Hurk, Bas Janssen, Pieter Mattijsen, Janneke van den Nieuwenhuizen, Herman van Rijsingen, Anne-Marie van der Straaten

Fotografie:
Willemien Geboers

Lay-out:
Martin van Els

Redactieadres:
Buurtkantoor Bottendaal, Burghardt v/d Berghstraat 114, 6512 DR Nijmegen, e-mail: dezeeheld@yahoo.com

Het volgende nummer verschijnt op 24 october 2003. **Kopij,** liefst digitaal, **uiterlijk 3 october** mailen of inleveren op het redactieadres.

Gevels in Bottendaal

‘Kluizenaar’ was drukkerij

Als je bij ‘De Kluizenaar’ op het terras zit, moet je eens kijken naar de gevel van het gedeelte waar het eetcafé zit. Dit pand stamt uit het begin van de vorige eeuw en heeft verschillende bestemmingen gehad. In eerste instantie was het een drukkerij en dat is aan de gevel goed te zien.

Coster: uitvinder van de boekdrukkunst volgens de Nederlanders.

Drukpers en fakkel.

Gutenberg: uitvinder van de boekdrukkunst volgens de Duitsers.

Net boven het raam van het eetcafé zijn in drie halve cirkels drie voorstellingen te zien. In het linkergedeelte staat de naam L. Coster, in het rechtergedeelte de naam Gutenberg. Middenin is een drukpers afgebeeld en een fakkel, althans dat lijkt het te zijn.

Uitvinder

Laurens Janszoon Coster kwam uit Haarlem en is volgens Nederlandse overlevering de uitvinder van de boekdrukkunst. In de Duitse geschiedenis echter wordt Johannes Gutenberg genoemd als uitvinder van de boekdrukkunst. In de 19e eeuw hebben daar hevige discussies over gewoed en nog is het debat niet afgesloten. De drukker op de Burghardt van den Berghstraat 94 wilde daar blijkbaar vanaf zijn en heeft beide heren een plaats op zijn gevel gegund.

Fakkel

In de oude adresboeken van Nijmegen wordt het pand in 1903 voor het eerst genoemd. Er is dan gevestigd: Firma Robijns & Co., een boek-, handels- en kunstdrukkerij. De bouw van dit pand past helemaal in de grote lijnen van de geschiedenis van Nijmegen. Rond 1900 namelijk werd de stad uitgebreid en is het huidige Bottendaal ontstaan. Aanvankelijk kende de wijk veel bedrijven, waarvan Robijns & Co. er dus één was. Er waren wel zes of zeven drukkerijen in Bottendaal. Thieme was daarvan de grootste. Of Robijns & Co. een socialistische drukker was, weet ik niet maar de fakkel doet me daar wel aan denken.

Kluis

Op een gegeven moment was de bedrijvigheid zo groot dat het niet langer prettig wonen was in Bottendaal. Vanaf de jaren zestig is de wijk gerenoveerd en werd wonen de belangrijkste functie. Veel bedrijven zijn weggetrokken, de firma Robijns & Co. was daar niet bij want die is hier in 1917 of 1918 al gestopt. Of zij elders zijn doorgegaan met drukken is mij onbekend. Het pand is daarna een tijdlang onderdeel geweest van de voorloper van de huidige Coöp. Het was onder andere het administratieve kantoor van de Coöperatie en broodbakkerij ‘De Toekomst’ (zie de gevel van Jo Velo). De erfenis daarvan is de grote kluis waaraan ‘De Kluizenaar’ zijn naam heeft ontleend. Het pand schijnt nog even gekraakt te zijn geweest en sinds eind jaren tachtig zit er horeca. Het pand valt onder ‘Beschermd Stadsgezicht’. ■

Karin Albers

foto’s: Willemien Geboers

Dansen bij Betje

Elke tweede en vierde maandag van de maand wordt café Hooglandt omgetoverd in een zinderende tangosalon. Van 20.00 tot 24.00 is de vloer geopend voor liefhebbers van deze Zuid-Amerikaanse dans. *foto: Willemien Geboers*

Bottendaal podium voor de tango

It takes two

Sinds '2/2/2' is ook Bottendaal méér in de ban van de Tango. Adiós Nonino werd in 1961 opgenomen door Astor Piazzolla. Carel Craayenhof speelde het in de Nieuwe Kerk in Amsterdam, op verzoek van Maxima en Willem Alexander. De bandoneón, en de tranen van de prinses om deze populaire Argentijnse melodie, won de harten van vele Argentijnen én nuchtere Nederlanders voor 't bruidspaar, én (nogmaals) voor de tango.

Astor Piazzolla

Deze componist en bandoneón-speler ontwikkelde gaandeweg de *Tango Nuevo*. Hij bereikte *live* zijn publiek met zijn virtuoze vernieuwende muziek. Dat is iets wat maar weinig eigentijdse componisten lukt. Misschien omdat zijn muziek, zo kunstig gepassioneerd, het hart uitnodigend influistert; *"It takes two to tango…"*. En dat geldt ook voor (Bottendaalse) prinsen en prinsessen.

Multiculturele broedplaats anno 1900

De tango is ontstaan onder de immigranten uit Europa, die hun geluk zochten in Buenos Aires, Argentinië eind 19e eeuw. In de huurkazernes en danssalons vermengden zich muziekstijlen, dansvormen en instrumenten uit Europa met die uit Zuid- en Midden Amerika.
Rond 1920 waren de theaters en clubs van Buenos Aires elke avond voorzien van grote tango-orkesten, vanwege de grote populariteit onder alle klassen van de bevolking. De componist en zanger Carlos Gardel was, als vaderloze immigrant, dé onomstreden tangoster.
De dans stak de oceaan over naar Parijs, en Europa was al snel in de ban van de klanken en bewegingen. Het was de eerste *latin dans* die een breed publiek kreeg buiten Zuid-Amerika.

Graafseweg 108

In 1919 wordt er een autogarage gebouwd, tijdens de tweede wereldoorlog wordt de ruimte in gebruik genomen als veiling, in 1994 wordt het pand gekocht door Eric Jeurissen, die er zijn internationale tangosalon en leerschool El Corte vestigt. El Corte wil voor tangodansers uit binnen- en buitenland een thuisbasis zijn. Regelmatig zijn er verbouwingen in het pand, en worden kunstvoorwerpen gewisseld. "Een tango is nooit af, en een tango blijft verassen", lees ik in een activiteitenfolder. Er hangen veel bijzondere lampen, spiegels en decoratieve geometrische geluidspanelen.
Zó heeft de tango een mooie plek op de

Bijzondere lampen in El Corte.
foto: Willemien Geboers

Wall of fame voor dansschoenen die hun sporen verdiend hebben
foto: Willemien Geboers

grens van multicultureel Bottendaal. En de tango vindt regelmatig z'n weg dóór Bottendaal, als de cursisten te voet of per fiets zich naar Café Hooglandt bewegen om daar verder te *Dansen bij Betje*. En wat ligt daar halverwege? Het Thiemepark om in te dansen! ■

Herman van Rijsingen

InThieme Tangosalon

Zondag 17 augustus stond het Thiemepark in het teken van de tango. De door Riëtte Wijns en de BOB georganiseerde tangosalon was, ondanks de eerste regen van de afgelopen zomer, een groot succes.

foto: Anne-Marie van der Straaten

Een mooie gezellige dag in het Thiemepark. *foto: Willemien Geboers*

Bericht van Bona Baana

Beste Bottendalers,
Ons Afrikafeest van 22 juni in het Thiemepark was zeer geslaagd. Het was een gezellige drukte, prachtig weer en een fantastische opbrengst van 5470 euro!!

Met de vermeerdering van de Wilde Ganzen komt het er op neer dat we een project voor kansarme jongeren in Uganda met 9299 euro kunnen ondersteunen!

foto rechts:
Fred Kasigwa, onze gast uit Rwanda, krijgt spontaan ingezameld geld van kinderen van De Driemaster. Voor dit geld gaat Fred geiten kopen voor kindgezinnen in Rwanda.
foto: onbekend

We hopen elk jaar op zo'n mooie gezellige dag met zo'n mooie opbrengst. Hartstikke goed Bottendaal!

Zomerfeesten voor Bottendaalse kinderen

Je vervelen tijdens de zomermaanden? Nergens voor nodig! Nieuwe speeltoestellen in 'Het Kraaiennest', een feestelijke afsluiting van het schooljaar door 'De Driemaster' en het traditionele bouwkamp. Er was weer genoeg te doen!

door Karin Albers

Bouwkamp

In de laatste week van de zomervakantie vond het bouwkamp plaats. Een kleine 200 kinderen creëerden de mooiste plekjes waar ze nou eens alles zelf konden bepalen!

foto: Anne-marie van der Straaten

Onvoorstelbare combinaties

'Het Kraaiennest' was ook het toneel van het feest dat 'De Driemaster' elk jaar organiseert om het schooljaar af te sluiten. Op donderdag 10 juli kwamen kinderen, leerkrachten en ouders bij elkaar om te relaxen (het is weer gelukt dit jaar!), te filosoferen en zelfs te dansen. Traditiegetrouw was er een fantastisch buffet en hadden mensen onvoorstelbare combinaties op hun bord, met knakworsten, chips, meloen, quiche, salade en dropveters, maar altijd lekker en goed verzorgd!

Bestorming van de glijbaantoren

'Het Kraaiennest', de grote speeltuin aan de St. Stephanusstraat, is de hele zomer open geweest. Er waren rustige weken en drukke weken. Op 4 juli werden de nieuwe speeltoestellen officieel in gebruik genomen. Een zeer belangrijk persoon knipte het lint door waarna de aanwezigen, eveneens belangrijke persoontjes, de hoge glijbaantoren bestormden. Wethouder Hans van Hooft sr. was aanwezig namens de gemeente en maakte ook een proef'vlucht'.

De gemeente leverde een bijdrage van 30.000 euro voor de nieuwe speeltoestellen. Hiermee is alle subsidie voor dit jaar en een gedeelte van volgend jaar vergeven. Uit de kas van de speeltuin kwam zo'n 7.500 euro. Het fort dat voorheen de speeltuin sierde, viel bijna uit elkaar en moest wel worden vervangen. Een glijbaan, een kabelbaan en een torentje waarbij zand omhoog getakeld kan worden, zijn inmiddels aangekocht. Het speeltuinbestuur wil dit geheel uitbreiden. Het oude fort had meer mogelijkheden, heel veel kinderen konden zich tegelijk vermaken. Er wordt daarom alweer hard gespaard.

linksonder: De officiële opening …
onder: Wethouder Hans van Hooft sr. maakt onder deskundige begeleiding een proef'vlucht'
foto's: Willemien Geboers

foto's: Willemien Geboers

Bijzondere Bottendalers

Ze liggen in rode kledij verleidelijk op geparkeerde auto's. Zij zonder gêne, liggen witnaakt achter de ramen. Of rollen ondeugend, met uitdagende blik, over de straten en stoepen, obscene geluiden producerend. Poeslieve 'lapjes' snorren bij iedere streling, ín voor 'n aai van iedere vreemdeling.

door Herman van Rijsingen

Tussen de hond en z'n baasje zijn soms verontrustende gelijkenissen te ontdekken.
De huiskat doet niet aan zulke soortvergroeiingen; hij of zij ís en blijft gewoon zichzelf.
Totaal onverschillig voor de wijk waarin wij leven, zitten zij op hun balkons. Denkend aan werkelijk gewichtige zaken, of volledig in hun droomwereld verdiept.
Andere, schichtige schuwe diertjes, kruipen laag over de stoep, de angstige groene ogen wijd opengesperd.

Ook in Bottendaal kom je onaangepaste karakterhelden tegen; cowboys en indianen, zwervers en adelheden. Koud reflecterende ogen van zwarte en grijze schimmen onder auto's of struiken. Wakkere detectives of nietsontziende sluipjagers.

Zij die geen valangst of hoogtevrees kennen, flaneren zonder blikken of blozen over muurtjes, vensterbanken, dakranden en waslijnen. Speelse rakkers duiken naar opwaaiende bladeren, of gooien als clowns en acrobaten een balletje met zichzelf.

In de herfst klinkt kattengejank in de nacht…twee vrijgezellen op één pad, onhandig vreemd gegaan: "Wrong place, wrong time…".

En wat te denken van de jachttrofeeën die deze stadsjager voor de buitendeur en in de keuken etaleert? Muizen, vogels, pieren, mollen, padden, kikkers, vissen, slangen…
"Ik ben een Wild Thing, hoor!", miauwen deze bijzondere Bottendalers quasi nonchalant.

Feit: In Nederland wonen zo'n 2,7 miljoen katten, waarvan 45:000 min of meer dakloos. Omgerekend naar 4174 Bottendalers zijn dat 660 dierbare huisgenoten, waarvan er jaarlijks zo'n 110 toch weer 'Straycat' willen worden, de Spoorkuil intrekken, in de goot belanden of aankloppen bij de dierenbescherming.
Feit: Naar schatting verorbert onze snorrende wijkbende zo'n 100 kg voedsel per dag.
Er bestaat een uitgebreid assortiment 'haute-cuisine' voor de fijnproevers. Vanuit een bron in de Burghardt, wordt in ieder geval zo'n zeven en een halve ton brokken en blikken per jaar liefdevol de wijk in gedragen.
U mag zelf uitrekenen hoeveel kilo kattenbakvulling er nodig is om dat, eenmaal verteerd, weer (reukloos) op te vangen.

Bottendaals Glorie

– *oproep* –

Geboren in Bottendaal

In het najaar wil de rubriek Bottendaals Glorie starten met een reeks portretten van (oude) Bottendalers die geboren en getogen zijn in onze wijk. De bedoeling is om een aantal bewoners te interviewen, samen door hun geboortestraat te wandelen en samen foto's te kijken.

We hopen zo een levendig beeld te krijgen van het sociale leven in onze wijk zo tussen 1900 en 1960. Een persoonlijk relaas kan een prachtige aanvulling zijn op de bestaande geschreven geschiedenis. Het zou leuk zijn om op deze manier een aantal straten in beeld te krijgen.

Heeft u interesse of kent u iemand die wij mogen benaderen? Bel of e-mail ons gerust:
b.glorie@xs4all.nl – 024 - 3605764

Wil

foto: Willemien Geboers